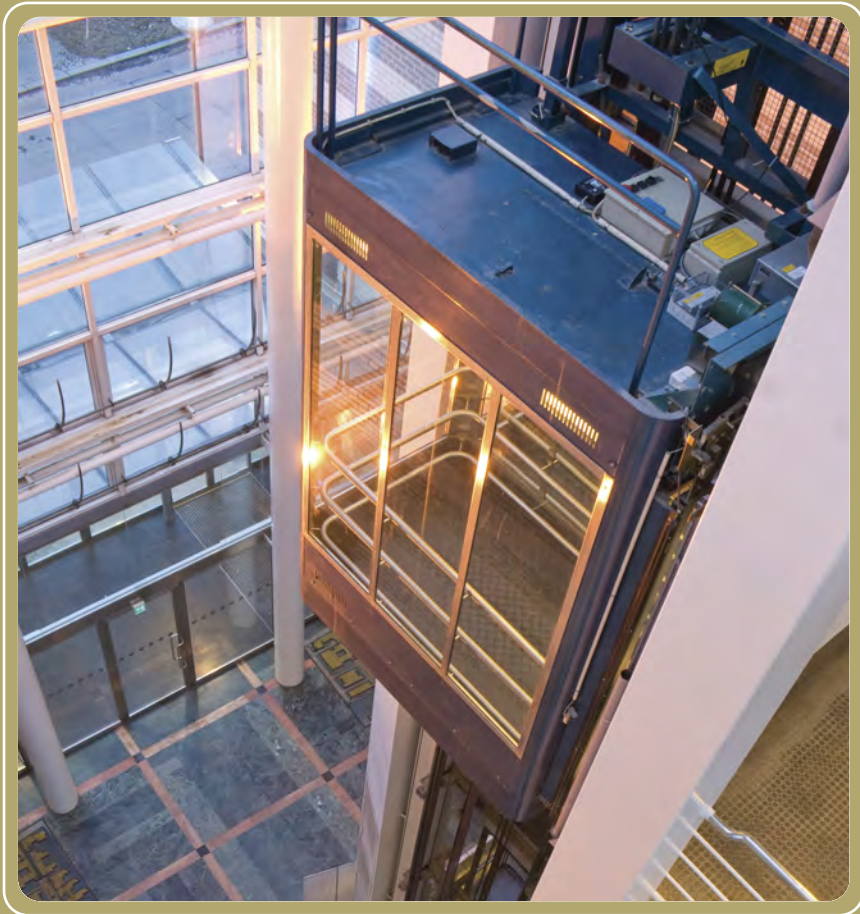

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ
Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας

Εγκατάσταση νέου ανελκυστήρα

Εισαγωγή

Η εγκατάσταση νέου ανελκυστήρα σε οποιοδήποτε κτήριο διέπεται από τους περί των Βασικών Απαιτήσεων (Ανελκυστήρες) Κανονισμούς του 2003 και 2008 (Κ.Δ.Π. 310/2003 και Κ.Δ.Π. 429/2008), οι οποίοι στη συνέχεια θα καλούνται «Κανονισμοί». Οι Κανονισμοί μεταφέρουν τις πρόνοιες της Ευρωπαϊκής Οδηγίας 95/16/ΕΚ για τους Ανελκυστήρες όπως αυτή τροποποιήθηκε από την Οδηγία 2006/42/ΕΚ για τα Μηχανήματα.

Στο παρόν έντυπο περιγράφονται οι βασικές πρόνοιες των πιο πάνω Κανονισμών και επεξηγούνται οι αλλαγές που επιφέρουν οι τροποποιητικοί Κανονισμοί (Κ.Δ.Π. 429/2008).

Το έντυπο απευθύνεται στους εγκαταστάτες ανελκυστήρων, καθώς και σε όσους πρόκειται να εγκαταστήσουν ανελκυστήρα στο κτήριο τους.

Νέες πρόνοιες που εισάγονται

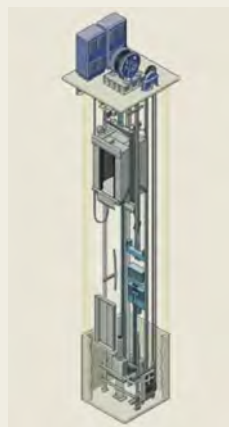
Οι τροποποιητικοί Κανονισμοί (Κ.Δ.Π. 429/2008) τροποποιούν τον ορισμό του ανελκυστήρα, διευρύνουν τις εξαιρέσεις από το πεδίο εφαρμογής των Κανονισμών και καθορίζουν τι θεωρείται θαλαμίσκος. Με τις αλλαγές αυτές επιτυγχάνεται ο σαφής διαχωρισμός μεταξύ των ανελκυστήρων και των ανυψωτικών μηχανημάτων στη βάση της ονομαστικής ταχύτητας και της ύπαρξης θαλαμίσκου.

Έτσι, ανυψωτικά μηχανήματα με ονομαστική ταχύτητα μέχρι 0,15 m/s δεν θεωρούνται ανελκυστήρες. Επίσης, στους ανελκυστήρες η ανύψωση των προσώπων γίνεται μόνο μέσω θαλαμίσκου ο οποίος είναι θάλαμος. Ο θάλαμος, ανάμεσα σε άλλα, πρέπει να έχει τοιχώματα και θύρα και να είναι σχεδιασμένος και κατασκευασμένος ώστε να παρέχει το χώρο και την ανθεκτικότητα για τον μέγιστο αριθμό προσώπων και του ονομαστικού φορτίου που μπορεί να μεταφέρει ο ανελκυστήρας.

Στις εξαιρέσεις έχουν επίσης προστεθεί συγκεκριμένες κατηγορίες ανυψωτικών μηχανημάτων για τις οποίες δεν υπήρχε προγενέστερη ρύθμιση, π.χ. οι κυλιόμενες σκάλες.

Πεδίο εφαρμογής

Οι Κανονισμοί εφαρμόζονται σε όλους τους νέους ανελκυστήρες που εξυπηρετούν μόνιμα κτήρια και κατασκευές ή που μετακινούνται σε διαδρομή πλήρως

Σχήμα 1:
Τυπική εγκατάσταση
ηλεκτροκίνητου
ανελκυστήρα

καθορισμένη στο χώρο καθώς και στα κατασκευαστικά στοιχεία ασφάλειας που χρησιμοποιούνται σε ανελκυστήρες. Τέτοια κατασκευαστικά στοιχεία ασφάλειας είναι για παράδειγμα οι μηχανισμοί ασφάλισης των θυρών στους ορόφους, ο περιοριστής ταχύτητας και οι αποσβεστήρες κρούσης.

Οι Κανονισμοί δεν εφαρμόζονται σε:

- εγκαταστάσεις, που λειτουργούν με συρματόσχοινα όπως είναι οι σχοινοσιδηρόδρομοι,
- ανυψωτικά μηχανήματα, η ονομαστική ταχύτητα των οποίων δεν υπερβαίνει 0,15 m/s,
- ανελκυστήρες που έχουν σχεδιασθεί και κατασκευασθεί ειδικά για στρατιωτικούς ή αστυνομικούς σκοπούς,
- ανυψωτικά μηχανήματα που είναι εγκατεστημένα σε μεταφορικά μέσα,
- ανελκυστήρες που χρησιμοποιούνται σε φρεάτια ορυχείων,
- ανυψωτικά μηχανήματα που χρησιμοποιούνται για την ανύψωση των συμμετεχόντων κατά τις καλλιτεχνικές παραστάσεις,
- ανυψωτικά μηχανήματα από τα οποία μπορούν να εκτελούνται εργασίες,
- ανελκυστήρες εργοταξίου,
- ανυψωτικά μηχανήματα που είναι συνδεδεμένα με μηχανήματα και προορίζονται αποκλειστικά για την πρόσβαση σε θέσεις εργασίας περιλαμβανομένων των σημείων συντήρησης και επιθεώρησης μηχανημάτων,
- οδοντωτούς σιδηρόδρομους, και
- κυλιόμενες κλίμακες και κυλιόμενους διαδρόμους.

Διάθεση στην αγορά

Σύμφωνα με τις διατάξεις των Κανονισμών, η διάθεση στην αγορά και θέση σε λειτουργία ανελκυστήρων και κατασκευαστικών στοιχείων ασφάλειας επιτρέπεται εφόσον:

- συμμορφώνονται προς τις βασικές απαιτήσεις ασφάλειας και υγείας,
- δεν θέτουν σε κίνδυνο την ασφάλεια και υγεία των προσώπων, και
- είναι εγκατεστημένοι κατάλληλα και συντηρούνται και χρησιμοποιούνται σύμφωνα με τον προορισμό τους.

Οι ανελκυστήρες και τα κατασκευαστικά στοιχεία ασφάλειας που φέρουν τη σήμανση συμμόρφωσης CE και συνοδεύονται από τη Δήλωση ΕΚ Συμμόρφωσης θεωρούνται ότι συμμορφώνονται πλήρως προς τις βασικές απαιτήσεις ασφάλειας και υγείας που καθορίζονται στους Κανονισμούς γι' αυτό και επιτρέπεται η διάθεσή τους στην αγορά και η θέση τους σε λειτουργία.

Ο εγκαταστάτης του ανελκυστήρα, ή ο κατασκευαστής των κατασκευαστικών στοιχείων ασφάλειας, για να ικανοποιήσει τις βασικές απαιτήσεις ασφάλειας και υγείας, έχει τις ακόλουθες επιλογές:

- είτε να διενεργήσει εκτίμηση του κινδύνου για την κάθε περίπτωση και να εφαρμόσει την κατάλληλη τεχνική λύση που θεωρεί ότι εξαλείφει ή περιορίζει σε αποδεκτό επίπεδο τον κίνδυνο, ή
- να χρησιμοποιήσει εναρμονισμένα πρότυπα.

Παρόλο που τα πρότυπα αυτά δεν είναι υποχρεωτικά, εντούτοις ακολουθούν πιστά τις οδηγίες, ερμηνεύουν τις βασικές απαιτήσεις με λεπτομερείς τεχνικούς όρους και αποτελούν έναν αξιόπιστο τρόπο για τον εγκαταστάτη/κατασκευαστή του ανελκυστήρα προκειμένου να επιτύχει την απαιτούμενη συμμόρφωση.

Τα εναρμονισμένα πρότυπα επικαιροποιούνται από τους Ευρωπαϊκούς Οργανισμούς Τυποποίησης, ώστε να συμβαδίζουν με τις νέες εξελίξεις και τεχνολογίες. Αναγνωρίζονται από το πρόθεμα «EN» που τοποθετείται μπροστά από τον αριθμό του προτύπου.

Διαδικασίες εκτίμησης της συμμόρφωσης ανελκυστήρα

Οι Κανονισμοί αναφέρονται σε μια σειρά από διαδικασίες εκτίμησης της συμμόρφωσης, τις οποίες ο εγκαταστάτης του ανελκυστήρα, ή ο κατασκευαστής των κατασκευαστικών στοιχείων ασφάλειας, μπορεί να επιλέξει για να επιβεβαιώσει ότι ο ανελκυστήρας, ή αντίστοιχα τα κατασκευαστικά στοιχεία ασφάλειας, ικανοποιούν τις βασικές απαιτήσεις ασφάλειας και υγείας.

Τη διαδικασία εκτίμησης της συμμόρφωσης αναλαμβάνει ο «Κοινοποιημένος Οργανισμός». Οι Κοινοποιημένοι Οργανισμοί πρέπει να πληρούν συγκεκριμένες προϋποθέσεις, στις οποίες περιλαμβάνονται η τεχνική επάρκεια, η αμεροληψία και η αξιοπιστία.

Κάθε κράτος μέλος είναι υπεύθυνο για την έγκριση των Κοινοποιημένων Οργανισμών που θα διεκπεραιώνουν την εκτίμηση της συμμόρφωσης και για την κοινοποίηση αυτών των οργανισμών στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Κάθε Κοινοποιημένος Οργανισμός έχει συγκεκριμένο αναγνωριστικό αριθμό που του παραχωρείται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

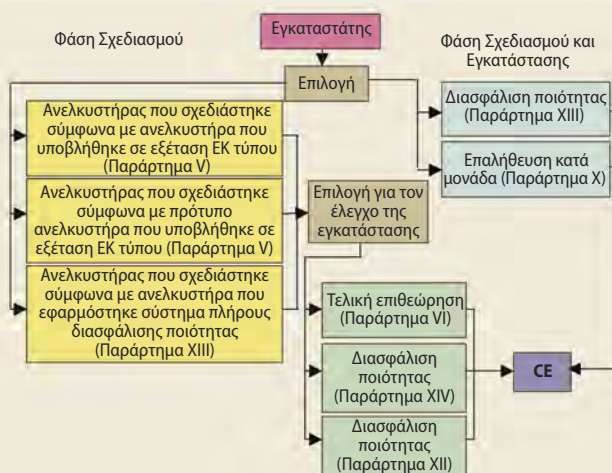
Η διαδικασία εκτίμησης της συμμόρφωσης μπορεί να περιλαμβάνει τον έλεγχο του σχεδιασμού του πρότυπου ανελκυστήρα και την επαλήθευσή του όταν εγκατασταθεί ο ανελκυστήρας, τον έλεγχο και την επιτήρηση του συστήματος ποιότητας παραγωγής του, την τελική επιθεώρησή του, κ.λπ.

Όταν ο Κοινοποιημένος Οργανισμός επιβεβαιώσει τη συμμόρφωση του ανελκυστήρα, εκδίδει το κατά περίπτωση Πιστοποιητικό με το οποίο ο εγκαταστάτης/κατασκευαστής μπορεί πλέον να τοποθετήσει τη σήμανση CE και να εκδώσει τη Δήλωση ΕΚ Συμμόρφωσης.

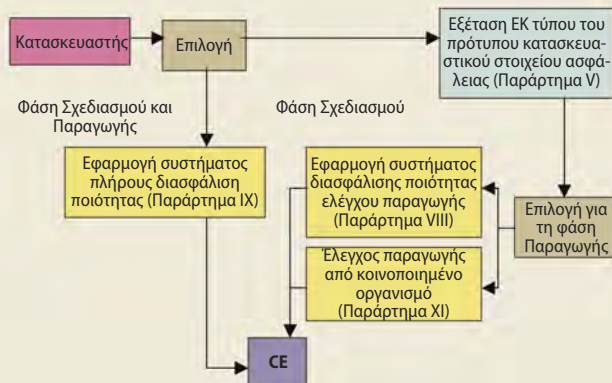
Για την εκτίμηση της συμμόρφωσης του ανελκυστήρα και τη σήμανσή του με CE, ο εγκαταστάτης του ανελκυστήρα μπορεί να επιλέξει μια από τις διαδικασίες του Διαγράμματος 1.

Για την εκτίμηση της συμμόρφωσης του κατασκευαστικού στοιχείου ασφάλειας και τη σήμανση του με CE, ο κατασκευαστής μπορεί να επιλέξει μια από τις διαδικασίες του Διαγράμματος 2.

Διάγραμμα 1: Διαδικασία εκτίμησης της συμμόρφωσης για τους ανελκυστήρες

Διάγραμμα 2: Διαδικασία εκτίμησης της συμμόρφωσης για τα κατασκευαστικά στοιχεία ασφάλειας

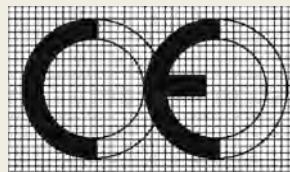
Σήμανση CE

Η σήμανση CE για τον ανελκυστήρα τοποθετείται (Σχήμα 2) εντός του θαλάμου του ανελκυστήρα, ενώ για τα κατασκευαστικά στοιχεία ασφάλειας πάνω στο ίδιο το κατασκευαστικό στοιχείο. Η σήμανση CE ακολουθείται από τον αναγνωριστικό αριθμό του Κοινοποιημένου Οργανισμού που διεξήγαγε την εκτίμηση της συμμόρφωσης.

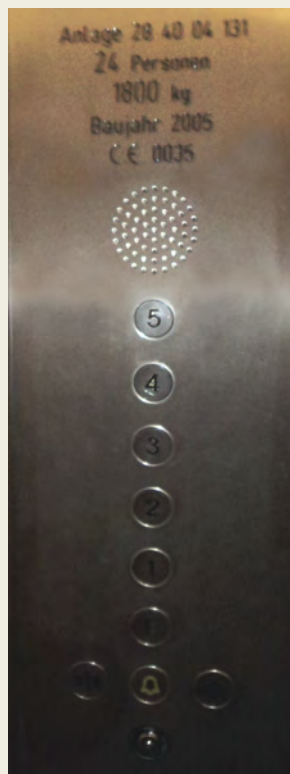
Σε κάθε νέο ανελκυστήρα μαζί με τη σήμανση CE και τον αναγνωριστικό αριθμό του Κοινοποιημένου Οργανισμού πρέπει να υπάρχει πινακίδα στην οποία να φαίνεται το ονομαστικό φορτίο σε kg, ο μέγιστος αριθμός προσώπων που επιτρέπεται να επιβαίνουν, το όνομα του κατασκευαστή, το έτος κατασκευής και ο αριθμός τύπου του ανελκυστήρα. Επίσης, εφόσον ο ανελκυστήρας έχει σχεδιαστεί κατά τρόπο που τυχόν παγιδευμένα πρόσωπα να μπορούν να απελευθερώνονται χωρίς εξωτερική βοήθεια πρέπει να υπάρχουν σχετικές και σαφείς οδηγίες εντός του θαλάμου.

Ο εγκαταστάτης του ανελκυστήρα οφείλει επίσης να παραδώσει στον ιδιοκτήτη του ανελκυστήρα τα ακόλουθα:

- Τη Δήλωση EK Συμμόρφωσης.
- Εγχειρίδιο οδηγιών χρήσης, συντήρησης, επισκευής του ανελκυστήρα καθώς και χειρισμούς παροχής άμεσης βοήθειας στην ελληνική.
- Σχέδια και σχεδιαγράμματα της εγκατάστασης του ανελκυστήρα.
- Βιβλίο παρακολούθησης των επισκευών.

Σχήμα 2: Σήμανση CE

Άλλες σημαντικές πρόνοιες

Οι Κανονισμοί αναφέρονται επίσης στις υποχρεώσεις του «υπεύθυνου για τις εργασίες επί του κτηρίου» και του «εγκαταστάτη του ανελκυστήρα» για ανταλλαγή πληροφοριών και λήψη όλων των αναγκαίων μέτρων που θα διασφαλίζουν την ορθή λειτουργία και ασφαλή χρήση του ανελκυστήρα όταν αυτός διατεθεί στην αγορά. Στην προκειμένη περίπτωση, στους «υπευθύνους για τις εργασίες επί του κτηρίου» περιλαμβάνονται οι αρχιτέκτονες, οι πολιτικοί μηχανικοί, οι σύμβουλοι

μηχανικοί και οι εργολάβοι οικοδομής, λόγω της εμπλοκής τους στο σχεδιασμό και την κατασκευή του κτηρίου.

Επίσης, μέσα στο φρεάτιο του ανελκυστήρα δεν επιτρέπεται η εγκατάσταση άλλων συστημάτων, όπως σωληνώσεων, καλωδίων ή εγκαταστάσεων, παρά μόνο όσων έχουν σχέση με την ίδια την εγκατάσταση του ανελκυστήρα.

Άλλη σημαντική πρόνοια είναι η ύπαρξη μέσου αμφίδρομης επικοινωνίας που σε περίπτωση εγκλωβισμού εντός του θαλάμου να επιτρέπει τη μόνιμη επικοινωνία του εγκλωβισμένου προσώπου με υπηρεσία άμεσης βοήθειας.

Επιτήρηση της Αγοράς

Ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, μέσω του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας, έχει την αρμοδιότητα της εφαρμογής της νομοθεσίας περί ανελκυστήρων.

Οι Επιθεωρητές του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας, στο πλαίσιο επιτήρησης της αγοράς, διενεργούν, κυρίως κατά τη φάση της εγκατάστασης του ανελκυστήρα, δειγματοληπτικούς ελέγχους για να διασφαλίζεται η αποτελεσματική εφαρμογή των προνοιών των Κανονισμών.

Χρήσιμοι όροι

Ανελκυστήρας: Ανυψωτικό μηχάνημα, το οποίο εξυπηρετεί καθορισμένα επίπεδα μέσω θαλαμίσκου που κινείται κατά μήκος άκαμπτων οδηγών με γωνία μεγαλύτερη των 15° ως προς το οριζόντιο επίπεδο και προορίζεται για τη μεταφορά προσώπων, ή προσώπων και αντικειμένων, ή μόνο αντικειμένων.

Δήλωση ΕΚ Συμμόρφωσης: Η δήλωση που συντάσσεται από τον εγκαταστάτη του ανελκυστήρα η οποία βεβαιώνει ότι ο ανελκυστήρας πληροί τις βασικές απαιτήσεις ασφάλειας και υγείας των Κανονισμών (Παράρτημα II των Κανονισμών).

Κατασκευαστικά στοιχεία ασφάλειας: Είναι οι διατάξεις ασφάλισης των θυρών του φρέατος στους ορόφους, οι προστατευτικές διατάξεις κατά της πτώσης, οι διατάξεις για τον περιορισμό της υπερβολικής ταχύτητας, οι διατάξεις ασφάλειας στα έμβολα υδραυλικών κυκλωμάτων και οι ηλεκτρικές διατάξεις ασφάλειας υπό μορφή διακοπών (Παράρτημα IV των Κανονισμών).

Για περισσότερες πληροφορίες μπορείτε
να επισκεφθείτε την ιστοσελίδα
του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας
www.mlsi.gov.cy/dli

ή να απευθύνεστε
στα Επαρχιακά Γραφεία Επιθεώρησης Εργασίας
σε όλες τις πόλεις

Λευκωσία: 22879191

Λεμεσός: 25827200

Λάρνακα: 24805327

Πάφος: 26822715

Αμμόχωστος: 23819750

Τυπώθηκε σε ανακυκλώσιμο χαρτί

Γ.Τ.Π. 303/2011-1.000
Εκδόθηκε από το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών

Εκτύπωση: R.P.M. Lithographica Ltd